

DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

İnsanlarla olan ilişkilerimizde iyi niyetli olmalıyız. İyi niyet, işlerimizi kolaylaştırır, hasetin önüne geçer. Kötü niyetli olduğumuzda bu diğer insanlarca hissedilir ve sevilmeyen bir insan oluruz. Bu da bizi yalnız ve mutsuz yapar. Yüce peygamberimiz Hz. Muhammed (sav) "Herkesin niyeti neyse, eline geçecek odur." sözüyle bize durumun önemini çok iyi anlatmaktadır. Yani dostlar hepimiz niyetimizi temiz tutarsak gönülümüz ferah olur, Allah (cc) da yanımızda olur.

1-Paragrafta düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Örnekleme B) Tanımlama
C) Tanık gösterme D) Karşılaştırma

Konağı hesaba katmazsak, amcamın evi mahallenin en yüksek eviydi. Kocaman bir taraça vardı üst katta. Çok güzel bir görünümü vardı taraçanın. Amcam, övünürdü evinin görünümüyle. "Her yer ayak altında." derdi...

2-Yukarıdaki metinde düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Tanımlama B) Benzetme
C) Örnekleme D) Karşılaştırma

Keçiler Şaşırtmaya Devam Ediyor Keçiler yaklaşık on bin yıl önce insanlar tarafından evcilleştirilmiş ve o zamandan beri de yetiştiriliyorlar. Keçilerin de köpekler gibi insanlarla bağ kurabileceklerini düşünen bilim insanları bu konuda bir araştırma yaptı. İngiltere'deki Queen Mary Londra Üniversitesinden araştırmacılar, bir grup keçiye, bir kutunun kapağını açıp içindeki yiyeceği yemeyi öğretiler. Bu sırada kutunun başında bir de insan bekliyordu. Bu hareketi defalarca tekrarladıktan sonra keçilerin önüne içinde yiyecek olan ama kapağı açılmayan bir kutu bıraktılar. Keçiler, kutunun kapağının açılmadığını görünce kutunun başında bekleyen kişiye bakıp bekliyorlardı, yani bir anlamda onunla iletişim kuruyorlardı. Bilim insanları bu davranışın benzerinin köpeklerde de görüldüğünü belirtiyorlar.

3-Yukarıdaki metinde düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Tanımlama B) Benzetme
C) Sayısal verilerden yararlanma D) Karşılaştırma

Çocuğunuz bilim insanı mı olsun istiyorsunuz, o halde ona önce edebiyatı sevdirelim. Bilim insanının amacı insanların yaşamını kolaylaştırmak; dünyayı daha güzel, daha yaşanabilir hale getirmektir. Bu amaca ulaşmak için insanları sevmek, onların acılarını ve sevinçlerini yüreğimizde duyumsamak gerekir. Balzac: "Bilim insanı olmak için, insanları sevmek, dolayısıyla edebiyatsever olmak gerekir." diyor.

4-Yukarıdaki metinde düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Örnekleme B) Tanık Gösterme
C) Benzetme D) Karşılaştırma

Her insan bir sıkıntısı, bir dileği, bir sorusu olduğunda bunu çekinmeden anlatabilmeli. Lakin derdini anlatmanın da bir usulü, bir adabı vardır. Dolayısıyla karşımızdakilerle konuşurken kelime seçimine dikkat etmeli, aklımızdakileri tam ve yeterli şekilde aktarmalıyız. Tatlı dil meselesi yani... Bu konuda herkes bir şeyler söylemiştir ama Barış Manço'nun "Kişinin öğrenmesi gereken ilk dil, tatlı dildir." sözü hepimiz için yolumuzu, ufkumuzu yeterince aydınlatan bir söz olarak aklımızın bir köşesinde sürekli bulunmalıdır.

5-Paragrafta düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Örnekleme B) Benzetme
C) Tanık gösterme D) Karşılaştırma

Yer çekimi yer kütesinin çekimi etkisiyle bir cismin, türlü bölümlerine uygulanan güçlerin bileşkesidir. Kaydırdaki kaymanızı sağlayan kuvvet yer çekimidir. Kaydırdan kaymak için kaydırmanın tepesine çıkıp oturmanız ve kendinizi yavaşça ileri itmeniz yeterli olur. Vücudunuza etki eden yer çekimi kuvveti sayesinde yere doğru çekilirsiniz. Bu sayede kaydırdan kayabilirsiniz. Kaydırak bir eğik düzlemdir. Eğik düzlemin kaydırdaki işlevi yavaşlamaya yardımcı olmaktır.

6-Paragrafta düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Tanımlama B) Benzetme
C) Örnekleme D) Karşılaştırma

Atatürk'ün müziğe olan ilgisine Montesquieu'nun(Monteskü) da özel bir yeri vardır. Şöyle ki Montesquieu "Kanunların Ruhunu" adlı eserlerinin bir yerinde, müzikte yapılacak en küçük bir değişikliğin devletin yapısında da değişiklik yapılmasını gerektirdiğini söylemektedir ki Atatürk bunu 1934 yılında Meclis'te yaptığı bir konuşma sırasında dile getirmiştir. Meclis açılış konuşmasında, güzel sanatlar bahsinde müzik konusuna da değinmiş ve milletvekillerine bunu " Bir ulusun yeni değişikliğinde ölçü; musikide değişikliği alabilmesi, kavrayabilmesidir." şeklinde ifade etmiştir. Hatta bununla da kalmamış, çevresindekilere sık sık Montesquieu'dan bahsederek onun bu sözlerini tasdiklediğini anlatmıştır

7-Paragrafta düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmamıştır?

- A) Örnekleme B) Benzetme
C) Tanık gösterme D) Sayısal verilerden yararlanma

Otomotiv fabrikalarının (traktör hariç) bildirdiği üretim araları toplam 326 güne ulaştı. Bu da 2019'a göre karşılaştırıldığında 137 bin 994 adetlik üretim kaybı anlamına geliyor. Eğer üretim aralarının tümü mayısa uzarsa bu kayıplar katlanarak artacak. Bu kaybı araç başına 10 bin eurodan hesapladığımızda toplam gelir kaybı şimdilik 1,4 milyar euroya ulaşıyor. Üretime ara komple mayıs ayını kapsarsa mart ayının son 10 günüyle birlikte toplam üretim kaybı 300 bin adetleri aşabilir. Bu da otomotiv sanayi için 3 milyar euroluk bir kayıp yaratır.

8-Yukarıdaki paragrafta aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Tanımlama B) Örnekleme
C) Karşılaştırma D) Sayısal Verilerden Yaralanma

O büyümlü burç Güney Yıldızı, tam tepemdedi. Yanıp sönen elmas çivilerle görünmeze çivilenmişti. Havada asılı duruyordu sanki. Hareket eden sadece gemiydi, hafif titreyerek, göğsü inip kalkarak bir aşağı bir yukarı dev bir yüzücü gibi karanlık dalgaların arasından ilerliyordu. Ayakta durup karşıya baktım, tepemden aşağı sıcak sular akan bir hamam boşluğu hissetim. Ancak buradan akan su değil ışıktı. Ellerimi beyaz beyaz, ılık ılık yıkıyordu. Omuzlarımı başımı en çok da gözlerimi kaplıyor ve nasıl oluyorsa içime işliyordu. Çünkü içimde ne kadar donuk şey varsa bir anda aydınlanıyordu.

9-Yukarıdaki metinde hangi iki düşünceyi geliştirme yoluna yer verilmiştir?

- A) Karşılaştırma – Benzetme
B) Tanımlama – Sayısal verilerden yararlanma
C) Tanık gösterme – Örnekleme
D) Benzetme – Tanımlama

Sivas kemik tarağı koç, manda, öküz boynuzundan yapılır. Boynuzlar bir müddet bekletilip kurutulduktan sonra ince ayrıntısına kadar temizlenir. Ateş ocağına konur. Ustanın gözetimi altında ateş ocağında ısıtılan boynuzun düzleştirilmesi yapılır. Yapılacak davranış şekline göre kaba olarak kesilir daha sonra düzeltmesi yapılan kemik yeniden ateş ocağında ısıtılarak ikinci kez düzeltme işlemi yapılır. Düzeltile kemige zımparada tam şekil verilerek diş açmaya hazır duruma getirilir dişleri açılan malzeme ince zımparadan geçirilip rendelenir. Dişlerin uçları sivriltilir. Son işlem olarak parlatılan kemik tarak artık kullanıma hazırdır. Kemik tarağın birçok çeşidi vardır. Boynuzlu tarak, oymalı tarak, bayan tarağı, erkek tarağı, sakal tarağı, çanta kemik tarağın bazı çeşitlerindedir.

10-Bu parçanın anlatımında hangi ikisinden yararlanılmıştır?

- A) Öyküleme – Benzetme B) Açıklama – Örnekleme
C) Tartışma – Tanımlama D) Betimleme – Tanık gösterme

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin çok sayıda maddesi çocukların sağlıklı bir yaşam sürdürmelerini desteklemektedir. Sözleşme'nin 24. maddesi gereğince her çocuk ulaşılabilir en yüksek sağlık standartlarından yararlanabilmelidir. İhmal edilen, terk edilen, istismara uğrayan ya da işkenceye tâbi tutulan çocukların iyileştirilmesi ve yeniden topluma kazandırılmasından devletler sorumludur. Ülkemizde de Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın kurduğu "Sevgi Evleri" ile bu tür çocuklara sahip çıkılmaktadır.

11-Yukarıdaki paragrafta aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Tanımlama B) Örnekleme C) Karşılaştırma D) Benzetme

Bizim memleket eskiden çok hareketliydi. Değirmencilik öyle işlek bir zanaattı ki, on kilometrelik yerden çiftçiler öğütülecek buğdayı bize getirirlerdi. Köyü saran tepeler yel değirmenleriyle kaplıydı. Bu tepelerde, yollar boyunca inip çıkan çuval yüklü eşek katarlarından başka bir şey görülmezdi. Şimdi ise ne eski değirmen ve değirmenciler ne de buğday getiren köylüler kaldı...

12-Bu parçada düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Tanımlama B) Benzetme C) Karşılaştırma D) Örnekleme

Çocukların dünyasında her kavram amatör, her söz acemi, her davranış çelimsiz, her duygu masum. Böylesine el değmemiş bir dünyayla yetişkinlerin algısı boy ölçüşmez. Onların duygusu sıfırlanamaz, bilgisi başa dönemez, hafızası boşalamaz; tepkileri, düşünceleri, kaygıları, hükümleri çocukluklarını taklit edemez. Ne de olsa kendi uzak geçmişlerinde yaşadıklarından oluşturabilecekleri bir model bile yoktur önlerinde. Çocukluk, kaybolup gitmiş bir beyaz sayfadır. Bir çocukla bir yetişkinin diyalogunda ister istemez, artık gerekliliği tartışılmayan o uzlaşma diyalogu sürer gider.

13-Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Örnekleme – Karşılaştırma B) Benzetme – tanımlama
C) Karşılaştırma – benzetme D) Tanımlama – örnekleme

Bir romanda, hikâyede, şiirde bize heyecan veren o derin anlatımlar ve betimlemeler etkilerini sözcüklere borçludur. Dili işleme ustası olan yazarlar da bu durumu çok iyi bilirler. Yazaralar dünyaya farklı gözle bakan insanlardır. Kafasında çok parlak hayaller olduğu halde şiir yazamadığından şikâyetçi olan arkadaşına Mallarme: "Dostum, şiir hayallerle değil; sözcüklerle yazılır." demiştir.

14-Verilen metinde hangi düşünceyi geliştirme yolu kullanılmıştır?

- A) Karşılaştırma B) Örnekleme
C) Benzetme D) Tanık gösterme

Fatih'te bütün kaldırımcılık tarihini üç beş sokak dolaşarak görmek mümkündür. Köşede kocaman taşlı Arnavut kaldırımı başlıyor, daha ileride parke taş ile yapılmış cadde görünüyordu. Farklı renkte döşenmiş parke taşlarla oluşturulmuş desenler sokağa güzel bir hava veriyordu. Arka sokakta ise siyah asfalt kaldırımlar yolun iki tarafında uzanmaktaydı.

15-Bu metnin anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tanımlama yapılmıştır.
B) Benzetmelerden yararlanılmıştır.
C) Betimlemeye başvurulmuştur.
D) Abartılı unsurlar kullanılmıştır.

Efemera, gündelik hayata ait ıvır zıvır olarak nitelendirilebilecek kısa ömürlü küçük belgeleri ifade eden bir tanımlamadır. Biriktirilerek koleksiyon yapılan ve gelecek kuşaklara aktarılan gazeteler, dergiler, sinema biletleri, tiyatro programları, afişler, posterler, etiketler, kartpostallar vb. hemen hemen sosyal hayatın tamamında kullanılan belgeler olması dolayısıyla toplumun kültürü hakkında ayrıntılı bilgi vermektedir. Gündelik yaşamın ayrıntılarını belgeleyen efemera belgeler, kültürel ve tarihsel çalışmalara ışık tutar.

16-Verilen metnin dil ve anlatımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İkileme kullanılmıştır.
- B) Örnekleme yapılmıştır.
- C) Deyim kullanılmıştır.
- D) Karşılaştırma yapılmıştır.

Bir yazımda İzmir için "Olmamış, yarım kalmış hayallerimin başrol oyuncusu." demiştim. 1990 yılında, 18 yaşında, sabahın erken bir saatinde Basmane Bulvarı'nda inmişim trenden. Bulvarın ucunda deniz vardı. Ilık bir rüzgâr esiyordu. Kemeraltı, Saat Kulesi, Karşıyaka vapuru, boyozcular, karadut şerbeti... Biliyorum, önünde sonunda İzmir'e döneceğim.

17-Bu metnin anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Örneklemeye başvurulmuştur.
- B) Alıntılama yapılmıştır.
- C) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.
- D) Farklı duylara seslenilmiştir.

Cunda Adası, Balıkesir'in Ayvalık ilçesine 8 kilometre uzaklıktadır ve Türkiye'nin Ege Denizi'nde bulunan 4. büyük adasıdır. Ayvalık'a bağlı 22 ada içinde yerleşime açık olan tek adadır. Cunda ve Ayvalık'ın düşman işgalinden kurtulması için çabalayan Kaymakam Ali Bey'den dolayı adaya Ali Bey ismi verilmiştir. Günümüzde her iki isim de kullanılmaktadır. Cunda aslında iki adadan oluşmaktadır: Lâle Adası ve Cunda Adası. Bu iki ada Türkiye'nin deniz üzerine yapılmış ilk boğaz köprüsüyle birbirine bağlanmıştır. Lâle Adası'nın ana karayla bağlantısı sayesinde Cunda Adası ada kimliğini yitirerek bir yarımada olmuştur.

18-Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Açıklayıcı anlatıma başvurulmuştur.
- B) Karşılaştırma yapılmıştır.
- C) Yargı, gerekçesiyle birlikte verilmiştir.
- D) Örneklemeden yararlanılmıştır.

(I) Neşe de bahar gibi yeni bir doğuşu ve taze bir oluşu müjdeler. (II) İhtiyar tabiat, baharla gençleşir; ölümlü hayat, neşe ile yeniden canlanır. (III) Neşe, huzur ve sükûnunun da vaktidir. (IV) Neşeli bir yüz; güneşli bir hava gibidir, herkesin içini ısıtır.

19-Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.
- B) II. cümlede kişileştirmeye başvurulmuştur.
- C) III. cümlede örnekleme vardır.
- IV. cümlede benzetme söz konusudur.

Maraton, yaklaşık 42 km'lik uzun bir koşu. Ancak insanların maratonu hayvanlar âlemindeki maratonun yanında önemsiz kalıyor. Kuzey sumrusu, her yıl Kuzey ve Güney Kutupları arasındaki 48 bin km'lik mesafeyi uçarak kat ediyor. Kırlangıçlar, yaşamlarının büyük bir kısmını uçarak geçiriyor. Aralarında albatrosun da bulunduğu bazı deniz kuşları yıllarca karaya inmeden uçuyor.

Hayvanlar âleminde ağırlık kaldırmada şampiyon kim olabilir? Akla ilk gelen hayvan tabii ki fil. Dünya üzerinde hiçbir hayvan, Afrika filinin hortumuyla kaldırdığı ağırlığı kaldıramaz. Ancak ne yazık ki fil, altın madalyaya aday bile olamaz. Çünkü filin kaldırdığı bu ağırlık kendi ağırlığının dörtte biri. Peki, hangi hayvan en güçlü dersiniz?

Şaşıracaksınız ama gergedan böceği. Bu böcek, kendi ağırlığının 850 kat fazlasını kaldırabiliyor.

20-Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Karşılaştırmaya yer verilmesi
- B) Sayısal verilerden yararlanılması
- C) Örnekleme başvurulması
- D) Benzetme yapılması

İnsanların gözünde "retina (ağ tabaka)" adı verilen bir bölüm bulunur. Bu bölümün üzerinde ışığa duyarlı hücreler vardır. Bu hücreler, üzerlerine düşen ışığın bir kısmını emerek yok eder. Işığın yok olmayan bölümüyse ağ tabakanın arkasına geçer. Bazı hayvanların gözlerinde insanlarınkinden farklı olarak ağ tabakanın arkasında bir tabaka daha bulunur. Bu tabaka, ışığı bir ayna gibi yansıtır. Bu yüzden geceleri ışık vurduğunda bazı hayvanların gözleri parlak.

21-Bu metnin anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir durumun nedeni açıklanmıştır.
- B) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.
- C) Tanımlama yapılmıştır.
- D) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.

Süslü bir su kuşu olan bahriler, yavrularını büyük bir özenle büyütür. Bahrilerin en önemli özelliklerinden biri yavrularını sırtlarında taşımalarıdır. Yavrularının görünümü, yetişkinlerinkinden farklıdır. Mesela başlarındaki tüyler, tıpkı zebra gibi siyah beyaz çizgilidir. Bahriler, ilkbahar ve yaz aylarını daha çok deniz kenarındaki sulak alanlarda ve göllerde geçirir. Yuvalarını buralardaki sazlıklara yapar. Kışınsa daha korunaklı bölgelerdeki sulak alanlara giden bahri kuşları çoğunlukla balık avlayarak beslenir.

22-Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Tanımlama
- B) Benzetme
- C) Karşılaştırma
- D) Örnekleme

Elbette her toplumun, her milletin geçmişte kendine özgü bir tiyatrosu olmuştur fakat kimisi kaybolmuş, kimisi zayıflamış, kimisi de günümüze ulaşabilmiştir. Bunların konuları, tipleri ve teknikleri halkın içinden çıktığı için gösterilere halk tiyatrosu denir. Hepsi birer geleneğe dayanır. Türk halk tiyatrosu, Türk milletinin çok eski ve zengin geçmişine, kültürüne, sanatına ve kabiliyetine uygun olarak çok gelişmiştir. Dünyanın en güzel, en gerçekçi ve en çok dala sahip halk tiyatrosudur.

23-Bu paragrafta aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Tanımlama B) Benzetme
C) Karşılaştırma D) Nesnel ifade

Roman nereden bakılırsa bakılsın, ilginç bir tür. Destanın gölgesinden sıyrılması 17. yüzyıla rastlar ve romanın 'roman' olarak kabulü, daha doğrusu romanın kendini kabul ettirmesi bu vakitlerde başlar. Ancak romanın kendini kabul ettirmesi hiç de kolay olmamıştır. İlk zamanlar sakıncalı hatta lanetli bir türdür o. Kimi zaman geri kalmış bir sanat olarak görülmüş, kimi zaman gençleri yoldan ve baştan çıkararak zararlı bir tür olarak reddedilmiş. Romanın bu yönü uzun süre zihinleri meşgul etmiştir, desek yanlış olmaz. Modern zamanlarda bile bu durum zaman zaman gündeme gelmiş ve roman, ilkel veya zararlı bir edebiyat dalı olarak görülmüş, eleştirilmiştir. Buna rağmen romanı "akıllamaz bir tür" olarak niteleyen Edgar Allan Poe gibi yazarlar da olmuştur.

24-Bu metinde kullanılan düşünceyi geliştirme yoluyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Bir kavram veya varlığın ne olduğunun açıklandığı tanımlama kullanılmıştır.
B) Bir kavramın ya da varlığın başka bir kavram ya da varlığın özellikleriyle anlatıldığı benzetme kullanılmıştır.
C) Birden fazla varlık ya da kavram arasındaki benzerlik veya farklılıkları ortaya koymak için kullanılan karşılaştırma kullanılmıştır.
D) Yazarın, savunduğu düşüncenin doğruluğuna okuyucuyu inandırabilmek için tanınan ve görüşlerine itibar edilen kişilerin sözlerinden alıntı yaptığı tanık gösterme kullanılmıştır.

İşitmek için kulak vermektir dinlemek ve öğrenmenin en kolay yoludur. Bir yabancı dili o ülkede yaşayarak öğrenmeye çalışmak, kitaplarda öğrenmeye çalışmaktan çok daha kısa sürede sonuca götürür. Ayrıca kitleler önünde konuşabilme yeteneği kazanmak ve kendimizi dinletmek istiyorsak önce iyi bir dinleyici olmamız gerekir. "Güzel konuşmak için tek bir yol vardır: Dinlemeyi öğrenmek." der Benjamin Franklin. Dinlemeyi öğrenmek istiyorsanız iç disiplininizi toparlamakla başlayın. Her ne kadar dinlerken bazen konudan kopup başka şeyler düşünmek kaçınılmaz olsa da önemli olan hemen geri dönebilmektir.

25-Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmamıştır?

- A) Benzetme B) Tanımlama
C) Karşılaştırma D) Tanık gösterme

- Karşılaştırma yapılmıştır.
- Beğeni anlamı vardır.
- Örnekleme başvurulmuştur.

26-Aşağıdaki metinlerin hangisinde bu özelliklerin tümüne yer verilmiştir?

- A) Gazete, süreli yayınlardan biridir. Süreli yayınlar içinde de en çok tercih edilenidir. Diğer süreli yayınlar, gazete gibi her an elimizin altında olamıyor ne yazık ki! Yeni sayısı aydan aya elimize geçen bir dergi, elbette gazetenin yerini tutamaz.
B) Bir törenden önce yapılması gereken hazırlıkları eksiksiz şekilde tamamlamak ustalık gerektiren bir iştir. Etraflıca düşünme, plan yapma ve kriz yönetimi becerileri gerektirir. Tecrübenin rolünü de yabana atamayız. İlk hazırladığımız tören ile on beşinci törenimiz aynı olmayacaktır çünkü.
C) Türkiye artık turizm konusunda çok başarılı hatta örnek alınan bir ülke. Deneyimlerimiz komşularımıza olduğu kadar coğrafi olarak bizden çok uzakta olan ülkelere de ilham ve cesaret veriyor. Etiyopya'dan Hindistan'a, İrlanda'dan Sri Lanka'ya dünyanın dört bir yanında Türkiye konuşuluyor.
D) Günümüzde dijital teknolojiler, tüm bilim alanlarında olduğu gibi mimarlıkta da yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Ancak mimarlık eğitiminde geleneksel tasarım ve ifade araçları olan kâğıda çizmek ve maket üretmek gibi uygulamalar hâlen devam etmektedir.

Sabır; acı, yoksulluk, haksızlık vb. üzücü durumlar karşısında ses çıkarmadan onların geçmesini bekleme erdemidir. Üstesinden gelmez gibi görünen en çetin işler karşısında istikametini bozmadan günlerce, aylarca, yıllarca çalışabilme gücüne sahip olmadır. Direnç gösteremeyenlerin bir köşeye çekildiği anda kişinin, iradesini ve gücünü toplayıp yeniden hamle yapabilme gücünü kendinde bulmasıdır.

27-Bu metinde,

- I. Tanımlama
II. Karşılaştırma
III. Tanık gösterme

yollarından hangilerine başvurulmuştur?

- A) I-II B) I-III C) II-III D) I-II-III

Bir yazar hemencecik yazıveren kişi olmamalı. Çok durmalı yazılarının üzerinde, onları çok incelemeli. Boileau "Ara sıra ekleyin ama çoğunlukla silin." der.

28-Bu metinde kullanılan düşünceyi geliştirme yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karşılaştırma B) Örnekleme
C) Benzetme D) Tanık gösterme

"Benim gerçek yurdum Fransızcadır, ana dilimdir." demiş ünlü yazar Albert Camus. Yurt; insanın kendisini güvencede duyumsadığı, kimliğini sürdürebileceği, kendini gerçekleştirebildiği, varlığını kanıtlayabildiği alan diye tanımlanabilir. Dil, bireye toplumun bağışladığı en güzel yurttur. Dil tarihtir, coğrafyadır, tüm değerlerin yaşandığı alandır. Duyarlığımızı, düşüncelerimizi, yaratıcılığımızı besleyen en bereketli topraktır.

29-Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmamıştır?

- A) Sayısal verilerden yararlanma B) Tanımlama
C) Karşılaştırma D) Tanık gösterme

Doğu Roma İmparatorluğu'nun İstanbul'dan sonraki ikinci büyük merkezi olan Kayseri'nin yemek kültüründe Rum, Ermeni ve Osmanlı mutfaklarının izlerini görmek mümkündür. Bu özelliğiyle oldukça zengin bir mutfak kültürüne de sahip olan Kayseri mutfağı birçok farklı lezzeti bünyesinde barındırmaktadır. Türk mutfak kültürünü en güzel şekilde yansıtan önemli yerel mutfaklardan biri olan Kayseri mutfağı ağırlıklı olarak un ve et ürünlerine dayalıdır.

30-Metindeki altı çizili cümlede aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Abartma B) Benzetme C) Karşılaştırma D) Eleştiri

Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerlere kültür denir. Bir topluma özgü düşünce ve sanat eserlerinin bütünüdür kültür. Kültür bireylerin kazandığı bilgidir bir başka deyişle.

31-Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Karşılaştırma B) Tanımlama C) Öyküleme D) Betimleme

27 yıl sürdürdüğü doğa koruma çalışmalarıyla, alternatif Nobel olarak bilinen Doğru Yaşam Onur Ödülü'nün sahibi olan ve Birleşmiş Milletler tarafından "Orman Kahramanı" seçilen Toprak Dede Hayrettin Karaca, Türkiye'nin ilk özel arboretumunun (çok çeşitli ağaç ve ağaççıkların bulunduğu, bu amaçla özel olarak hazırlanmış botanik bahçesi) da kurucusuydu. O, ömrünü erozyonla mücadele ve verimli üst toprağın korunmasına adadı. Gelecek kuşaklara daha yaşanabilir bir dünya bırakmak için ağaçlandırma ve doğa eğitimlerinin önemine dikkat çekti. Kurduğu vakıf aracılığı ile Türkiye'nin dört bir yanında milyonlarca fidan toprakla buluşturuldu ve 3,5 milyondan fazla çocuk doğa eğitimi aldı. Yıllarca üzerinden çıkarmadığı ve onunla simgeleşen kırmızı süveterini "Param var ama harcamaya hakkım yok. Aldığımız her şeyin doğaya bir bedeli var." diyerek açıklayan Karaca, sürdürülebilir bir yaşamın "tüketerek değil paylaşarak" mümkün olduğuna inanıyordu.

32-Bu metinde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Benzetme B) Tanımlama
C) Karşılaştırma D) Tanık gösterme

Bir yazar, "İnsanları, beraber yaşadıkları kimselere hayatı hoş bir hâle getirenler ve beraber yaşadıkları insanlara hayatı zehredenler diye ikiye ayırmak kabildir." diyor. İyimser insanlar yalnız kendi hayatlarını tatlılaştırmakla kalmazlar, beraber yaşadıkları insanlara da hayatı pembe bir gözlük arkasından seyrettirirler. Kolay kolay ümitsizliğe kapılmazlar. Kötümserler ise her şeyi kara, her şeyi korkunç, her şeyi noksan görür. Siz hangisi olmayı tercih edersiniz?

33-Bu metinde aşağıdakilerin hangisinde verilen düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır?

A) Tanımlama - Tanık gösterme
B) Örnekleme - Tanımlama
C) Karşılaştırma - Örnekleme
D) Tanık gösterme - Karşılaştırma

Çirkin ördek yavrusu en başta rengi nedeniyle dışlanıyor çünkü rengi siyah. Küçük ördeğe çirkinlik, fiziksel özelliklerinin olumsuzluğuyla değil, daha ziyade diğerlerinden farklı olan nitelikleri nedeniyle yükleniyor. Üstelik bu farklılık sadece dış görünüşünde değil, tavırlarında, eğilimlerinde, fikirlerinde ve tutkularında da gözlemleniyor. Diğer yavrular çiftlik yaşamının ve anne babalarının onlara getirdiği düzen ve kurallara uyar, ezbere ve disipline dayalı eğitime karşı çıkmazken çirkin ördek yavrusu daha bağımsız, daha özgürlüklü, kişiliğini ve arzularını ortaya koymaktan çekinmeyen bir tavır sergiliyor. Örneğin dans etmeyi, şarkı söylemeyi seviyor; anne babasının ona öğrettiği tekerlemeleri daha farklı tarzda söylüyor.

34-Bu metinde aşağıdakilerin hangisinde verilen düşünceyi geliştirme yolları kullanılmıştır?

A) Tanık Gösterme - Örnekleme
B) Karşılaştırma - Örnekleme
C) Tanımlama - Benzetme
D) Tanık Gösterme - Tanımlama

İpek Ürünlerinden Defne Tasarımı İşler
İpek-defne tasarımı; defne yaprağı meyvesi, ipek kozası ve geleneksel yollarla elde edilen ipek ipliklerden kumaşlarla kırılentler, örtüler, panolar, çiçekler, aksesuarlar, tokalar, tepsiler, sepetler vb. eşyaların yapılması işidir. Hatay'da daha yaygın olan ipek kozasının değişik şekillerde makasla kesilerek bu kozadan pano, gelin buketi, nikah şekeri, yaka iğnesi, masa çiçeği vb. hediyelik eşyalar yapılmasıyla harika el sanatı ürünleri ortaya çıkar.

35-Bu metin aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlanırsa metinde olmayan bir düşünceyi geliştirme yolu kullanılmış olur?

A) İpek-defne tasarımı ülkemizde geçmiş yıllara nazaran yoğun bir biçimde yapılmaktadır.
B) El sanatı; işleme, süsleme gibi el emeği ile yapılan ve incelikle işlenen eserlerdir.
C) İpek-defne tasarımında ipek ipliklerden her biri birer hazine olan ürünler elde edilir.
D) Burada yaşatılan el sanatları şunlardır: ahşap oymacılığı, mey yapımı, iğne oyacılığı vb.

Martılar çoğunlukla deniz ve göl kıyılarında yaşar. Martıların farklı türleri, farklı özelliklere sahiptir. Özellikle boyları çok değişiklik gösterir. Küçük martının kanatlarının bir uçtan diğerine uzunluğu yaklaşık 70 santimetreyken büyük, kara sırtlı martınınki ondan %50 fazla olabilir. Martılar genellikle beyaz ve gridir. Ancak bacakları, gagaları ve kanatlarının üzerindeki renkler türlere göre farklılık gösterir.

36-Bu metinde aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmamıştır?

A) Örnekleme B) Sayısal verilerden yararlanma
C) Karşılaştırma D) Benzetme

ÜÇ BOYUTLU YAZICI

Üç boyutlu yazıcı teknolojisi onlarca yıldır mevcut fakat genellikle konuyla hobi amaçlı ilgilenen kişilerin ya da özel prototipler üreten tasarımcıların himayesinde kalmış durumda. Üstelik önceden plastik haricinde bir materyalle (özellikle de metal) ürün yazdırmak epeyce pahalı ve çok yavaş ilerleyen bir süreçti. Şimdiyse bu iş giderek ucuzlayıp kolaylaşıyor. Bu teknoloji karmaşık ve büyük metal nesnelere üretmeyi mümkün kıldığı için imalat sektörünü dönüştürebilir. Kısa vadede bakıldığında ise imalatçıların büyük depolarda çalışma gerekliliği ortadan kalkabilir. Mesela ihtiyaç duyulduğu anda üç boyutlu metal yazıcısı kullanılarak eski bir araba için yedek parça yazdırılabilir. Bu teknoloji, geleneksel metal üretim yöntemleriyle üretilmesi mümkün olmayacak kadar karmaşık, güçlü ve hafif parçalar üretilmesini sağlayabiliyor. Lawrence Livermore Ulusal Laboratuvarında çalışan Edward Teller 2017’de yaptığı bir açıklamada, üç boyutlu yazıcı kullanarak en az geleneksel yöntemlerle üretilen kadar güçlü, paslanmaz çelik üretmeyi başardıklarını söylemişti.

37-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde metinde olmayan bir düşünceyi geliştirme yolu kullanılmıştır?

- A) Bilimsel gelişmeler gençler tarafından daha çok takip edilmektedir.
B) Kant’a göre “Bilim organize edilmiş bilgi, bilgiler de organize edilmiş hayattır.”
C) Dönerkanat teknolojisi çok farklı alanlarda kullanılıyor: savunma sanayi, kargo taşımacılığı...
D) Bilim, deneye dayanan yöntemler ve gerçeklikten sonuç çıkarmaya çalışan düzenli bilgidir.

“Aynı dili konuşanlar değil, aynı duyguları paylaşanlar anlaşılabilir.” Mevlâna’nın bu sözünden de anlaşıldığı gibi bütün canlıların yaşamında çok önemli işlevleri olan iletişim, hayvanlar âleminde de büyük bir önem taşımaktadır denebilir. Hayvanların da diğer canlılar gibi temel ihtiyaçları vardır ve bu ihtiyaçların karşılanması için her canlı gibi çaba sarf ederler. Hayvanlar da temel gereksinimlerini karşılarken hem birbirleri ile hem de çevre ile etkileşimde bulunmak zorundadırlar. Tıpkı insanlarda görüldüğü gibi hayvanlarda da olumlu bir iletişim süreci mutluluğun temelini oluşturmaktadır. İletişim sürecinin olumlu bir şekilde ilerleyebilmesi içinde iletişimi kolaylaştıran birtakım temel koşullar bulunmaktadır. Bu temel koşullardan biri ise empati kurabilmektir.

38-Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.
B) Açıklayıcı anlatıma başvurulmuştur.
C) Karşılaştırma yapılmıştır.
D) Tanım cümlesine yer verilmiştir.

39-Aşağıdaki metinlerin hangisinde karşılaştırma, benzetme ve tanık göstermeye yer verilmiştir?

A) Birkaç sene önceydi. Çağaloğlu’ndan çıkıp Kapalıçarşı, Sahaflar, Vezneciler yoluyla Fatih’e gitmek arzusundayım. Hava da mübarek billur gibi. Yolun sonuna doğru Saraçhanebaşı bitimindeki parka gittim. Niyetim azıcık nefeslenmek. Yaz öncesi olmalı ki parktaki kanepeler torun gezdiren nineler ve şakacı gençlerle işgal edilmiş. Oraya mı, şuraya mı oturmalı derken uzakta bir kanepede tek başına kalakalmış acaib kılıklı biri gözüme ilişti. Varıp yanına kondum. O da biraz toparlanıp kanepenin öteki ucuna kayd.

B) İnsanın en asil uzvu hangisidir diye sorsalar hepimizin vereceği cevap budur: Beyin! Hâlbuki, beyinden daha yüksek ve hatta insanı diğer canlılardan ayıran ve onu bütün hayvanlara nazaran üstün bir konuma çıkaran beyin değil, sadece elinin baş parmağı imiş. Baş parmağın diğer parmaklarla birleşip iş görebilecek bir durumda olmasıdır ki insana asırlar üzerinde üstünlük imkânı veriyor. Bunu söyleyen tabiat tarihidir.

C) Kitapların eskilerini de yenilerini de severim çünkü onlar düşüncelerimizi, duygularımızı etkilemekle kalmaz, duygularımızı da uyarırlar. Charles Baudelaire’in “Çocuk tenleri gibi taze kokular vardır” dizesini anımsayınız! Gerçekten hiçbir koku, bu hayat başlangıcının kokusundan daha cana yakın değildir. Ama bunun ardından hangi koku gelir dersiniz baskıdan yeni çıkmış kitapların kokusu derim. Bu koku hangi yazarın içine bir bahar havası gibi dolmamış, hangi okurun hayaline yeni ufuklar açmamıştı?

D) Fatih taraflarında -amca derim- bir uzak akrabam oturur. Hâli vakti yerindedir. Üstelik bir radyosu, küçücük, bebek yastığı gibi bir kedisi ve on altı on yedi yaşlarında da bir kızı vardır: Kumral saçlı, taptaze, kadife tenli, iri, yeşil gözlü, canlı, cana yakın bir şey. Adı da İclâl. Bana gelince: Ben işte böyle, yirmi üç yaşında, bütün varlığı ve avuntusu sık saçlar, sağlam dişler ve kırmızı, bol, kocaman düğümlü kravatı olan, pansiyoner bir tıp talebesiyim. Akriba canlısıyım. Bu yüzden de sık sık amcamlara taşınıyorum.

Günümüz modern tiyatrosunda tek kişilik oyunların ilk örneği sayılan Meddahlık, geleneksel Türk seyirlik oyunlarının en önemli kollarından biridir. Gelenek bir süreçtir, dinamik bir yapıya sahiptir, yaşanan zamana ve mekâna göre kendisini sürekli yeniler. Geleneksel tiyatrolarımızdan Karagöz ve Orta Oyunu ile ortak yönleri bulunmasına karşılık, konularının zenginliği açısından onlardan ayrılır. Meddahların toplumsal koşulların değişmesiyle beraber gündelik yaşamdaki konuları da değiştirmiştir. Bu değişim meddahların farklı şekillerde varlıklarını devam ettirmelerini sağlamıştır. Geleneksel gösteri sanatlarından meddahlık şekil ve içerik değiştirmiş, yerini anlık güldürü odaklı stand-up’a bırakmıştır.

40-Bu parçada düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Karşılaştırma B) Örnekleme C) Tanık gösterme D) Benzetme

(I) Okullar ve ders kitapları tek başına bireyleri ve toplumları medeni yapmaz. (II) Medeniyet, tarih boyunca bütün kuşakların biriktirdiği bilgilerin ve eserlerin bütünüdür. (III) Bu birikimi harmanlayıp özümseyen toplumlar medeni olurlar. (IV) Medeni bir toplum olmanın yolu çok okumaktan ve çok öğrenmekten geçer.

41-Bu parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde bir tanımlama yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

1-	C
2-	D
3-	D
4-	B
5-	C
6-	A
7-	B
8-	D
9-	A
10-	B
11-	B
12-	C
13-	C
14-	D
15-	C
16-	D
17-	A
18-	D
19	C
20-	D
21-	C
22-	A
23-	A
24-	D
25-	A
26-	C
27-	A
28-	D
29-	A
30-	C
31-	B
32-	B
33-	D
34	B
35	C
36	D
37	D
38	D
39	C
40	A
41	B